

Hallintovaliokunnalle

Viite

Hallintovaliokunta tiistai 23.11.2021 klo 12.15 / HE 122/2021 vp / Lausuntopyyntö

Asia

Ulkoministeriön lisäselvitys hallintovaliokunnalle asiassa hallituksen esitys 122/2021 vp

Hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta (HE 122/2021 vp) valiokuntakäsittelyn yhteydessä hallintovaliokunta on pyytänyt ulkoministeriöltä lausuntoa siitä, asettaako EU-lainsäädäntö esteitä hallituksen esityksen toteuttamisvaihtoehtoisissa (s. 26-27) arvioidulle vaihtoehdolle, jossa pitkäaikainen viisumi myönnettäisiin oleskeluluvan hakemisen perusteella sekä mistä maista Viroon tulee eniten erityisosaajia.

Kysymykseen siitä, asettaako EU-lainsäädäntö esteitä menettelylle, jossa pitkäaikainen viisumi myönnettäisiin oleskeluluvan hakemisen perusteella, ulkoministeriö lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Schengenin yleissopimuksessa säädetään pitkäaikaisesta viisumista ja sen ja sen myöntämisen yleisistä edellytyksistä. Schengenin yleissopimuksen 18 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää pitkäaikaisen viisumin oman lainsäädäntönsä tai unionin lainsäädännön mukaisesti. EU-lainsäädäntö antaa siten mahdollisuuden kansallisella lainsäädännöllä säätää pitkäaikaisen viisumin myöntämisen perusteista. Myönteinen oleskelulupa ole EU-lainsäädännössä pitkäaikaisen viisumin myöntämisen peruste.

On kuitenkin huomattava, että Schengenin yleissopimus ja Schengenin rajasäännöstö asettavat tietyt edellytykset pitkäaikaisen viisuminhaltijan liikkumiselle jäsenvaltioiden alueella. Schengenin rajasäännöksen mukaisesti henkilön on esitettävä selvitys suunnitellun oleskelun tarkoituksesta ja selvitys siitä, että hänellä on toimeentuloon tarvittavat varat ottaen huomioon sekä suunnitellun oleskelun kesto, että lähtömaahan paluu tai kauttakulkumatka sellaiseen kolmanteen maahan, jonne hänen pääsynsä on varma, tai hänen täytyy esittää selvitys siitä, että hän kykenee hankkimaan laillisesti tällaiset varat.

Nämä edellytykset on selvitetty silloin, kun henkilölle on myönnetty oleskelulupa, mutta ei vielä siinä vaiheessa, kun hän on vasta hakenut oleskelulupaa. Näin ollen, mikäli pitkäaikainen viisumi myönnettäisiin oleskelulupahakemuksen perusteella, tulisi kuitenkin edellä mainittu EU-lainsäädännön asettamat edellytykset täyttyä ennen pitkäaikaisen viisumin myöntämistä.

Lisäksi on huomattava, että Schengenin yleissopimuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaan, kun jäsenvaltio aikoo myöntää pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisumin, sen tulee tarkistaa hakijan tiedot Schengenin tietojärjestelmästä. Artiklan mukaan, jos jäsenvaltio aikoo myöntää pitkäaikaisen viisumin ulkomaalaiselle, joka on määrätty maahantulokieltoon, sen on ensin neuvoteltava määräyksen antaneen jäsenvaltion kanssa. Pitkäaikainen viisumi voidaan tällöin myöntää ainoastaan painavista syistä, erityisesti humanitaarisista syistä tai kansainvälisten velvoitteiden takia.

EU-lainsäädäntö ei siten sinänsä aseta estettä sille, että pitkäaikainen viisumi voitaisiin myöntää jo oleskelulupahakemuksen perusteella, mutta EU-lainsäädäntö asettaa tässä tilanteessa sen myöntämiselle kuitenkin edellä todetut EU-lainsäädännössä säädetyt edellytykset, jotka tulee täyttyä ennen pitkäaikaisen viisumin myöntämistä.

Kysymykseen siitä, mistä maista Viroon tulee eniten erityisosaaajia, ulkoministeriö toteaa seuraavasti:

Seuraavasta tilastokoonnista ilmenee vuosina 2018 ja 2019 Viroon saapuneet erityisasiantuntijat, kasvuyrittäjät sekä EU-sinisellä kortilla maahan saapuneet:

	<i>Vuonna 2018</i>	<i>Vuonna 2019</i>
<i>Erityisasiantuntija</i>	<i>228</i>	<i>390</i>
<i>Erityisasiantuntija, sininen kortti</i>	<i>19</i>	<i>19</i>
<i>Kasvuyrittäjä</i>	<i>186</i>	<i>315</i>

Lyhytaikaisen työperusteisen oleskeluluvan saaneet; TOP 5 kansalaisuudet vuosina 2018- ja 2019: Ukraina, Valkovenäjä, Venäjä, Moldova ja Uzbekistan.

Myönnetty D-viisumit: TOP 5 kansalaisuudet vuosina 2018 ja 2019: Ukraina, Venäjä, Valko-Venäjä, Moldova, Intia.

Lähde: Estonian migration statistics 2015-2019

Konsulipäällikön sijainen,

Apulaisosastopäällikkö

Leena Liukkonen

Lainsäädäntöneuvos

Minna-Kaisa Liukko

Liitteet

-

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Konsulipalvelut

KPA-40 Minna-Kaisa Liukko

Asiasanat KONSULIPALVELUT

Hoitaa KPA-01

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi AVS-PAL; KPA-02; KPA-20; UMI-00; VSI-00

Laatija jakanut